Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2024/3097

6.12.2024.

PADOMES LĒMUMS (KĀDP) 2024/3097

(2024. gada 5. decembris)

par atbalstu visaptverošai programmai, ar kuru atbalsta centienus novērst un apkarot kājnieku ieroču un vieglo ieroču un parastās munīcijas nelikumīgu tirdzniecību Dienvidaustrumeiropā

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 28. panta 1. punktu un 31. panta 1. punktu,

ņemot vērā Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikumu,

tā kā:

(1) Vairākas desmitgades valstis Dienvidaustrumeiropā ir saskārušās ar būtiskiem riskiem un izaicinājumiem saistībā ar nelikumīgu kājnieku ieroču un vieglo ieroču (VIKI) un parastās munīcijas (PM) destabilizējošu uzkrāšanu un nekontrolētu izplatību. Minētajiem riskiem ir plašāka negatīva ietekme uz Eiropu kopumā un ārpus tās.

(2) Padome 2018. gada 19. novembrī pieņēma ES stratēģiju pret nelikumīgiem šaujamieročiem, kājnieku ieročiem un vieglajiem ieročiem un to munīciju "Ieroču drošība un iedzīvotāju aizsardzība" ("ES VIKI stratēģija").

(3) Reģionālā līmenī ES VIKI stratēģija uzliek Savienībai un tās dalībvalstīm pienākumu sniegt palīdzību tiesībaizsardzības spēju stiprināšanā, lai identificētu, grautu un aizliegtu nelikumīgas tirdzniecības tīklus un novērstu to, ka šaujamieroči ar nelikumīgā tirgus starpniecību nonāk pie teroristiem un noziedzniekiem.

(4) Kā izklāstīts Apvienoto Nāciju Organizācijas ceturtās konferences, kurā tiek pārskatīti panākumi, kas gūti, īstenojot Rīcības programmu par kājnieku ieroču un vieglo ieroču nelikumīgas tirdzniecības novēršanu, apkarošanu un izskaušanu visos aspektos, kas notika 2024. gada jūnijā, noslēguma dokumentā ANO dalībvalstis ir apņēmušās attiecīgā gadījumā stiprināt partnerības un sadarbību visos līmeņos, lai novērstu un apkarotu VIKI tirdzniecību.

(5) Valstis, kas piedalās Eiropas Drošības un sadarbības organizācijā (EDSO), 2000. gadā apņēmās apkarot VIKI nelikumīgu tirdzniecību visos tās aspektos. 2020. gadā EDSO atjaunināja paraugprakses rokasgrāmatu par kājnieku ieroču un vieglo ieroču dezaktivēšanu, atzīstot, cik svarīgi ir nodrošināt neatgriezenisku VIKI dezaktivēšanu vai iznīcināšanu, pamatojoties uz trešās ANO konferences progresa pārskatīšanai rezultātiem.

(6) Ar šo Lēmumu atbalstītais projekts ņems vērā citas reģionālās iniciatīvas, jo īpaši Rietumbalkānu ceļvedi, Apvienoto Nāciju Organizācijas Attīstības programmas (*UNDP*) / Dienvidaustrumeiropas un Austrumeiropas informācijas apstrādes centru vieglo un kājnieku ieroču kontrolei (*SEESAC*) darbu un attiecīgos Eiropas Komisijas pasākumus Dienvidaustrumeiropā saistībā ar ieroču kontroli un nelikumīgu ieroču tirdzniecību.

(7) Savienība ir iepriekš atbalstījusi EDSO darbības saistībā ar VIKI ar Padomes Lēmumiem 2012/662/KĀDP ([1]), (KĀDP) 2017/1424 ([2]) un (KĀDP) 2019/2009 ([3]).

([1]) Padomes Lēmums 2012/662/KĀDP (2012. gada 25. oktobris) par atbalstu pasākumiem, lai samazinātu apdraudējumu, ko rada kājnieku ieroču un vieglo ieroču nelikumīga tirdzniecība un pārmērīga uzkrāšana Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas (EDSO) reģionā (OV L 297, 26.10.2012., 29. lpp.).

([2]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2017/1424 (2017. gada 4. augusts) atbalstot EDSO pasākumus, lai samazinātu apdraudējumu, ko rada kājnieku ieroču un vieglo ieroču un parastās munīcijas nelikumīga tirdzniecība un pārmērīga uzkrāšana Bijušajā Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikā un Gruzijā (OV L 204, 5.8.2017., 82. lpp.).

([3]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2019/2009 (2019. gada 2. decembris), ar ko atbalsta Ukrainas centienus sadarbībā ar EDSO apkarot ieroču, munīcijas un sprāgstvielu nelikumīgu tirdzniecību (OV L 312, 3.12.2019., 42. lpp.).

(8) Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/2133 ([4]) atbalstīja I posmu projektā, ar ko atbalsta visaptverošu programmu, ar kuru atbalsta centienus novērst un apkarot VIKI un PM nelikumīgu tirdzniecību Dienvidaustrumeiropā. Tagad ir lietderīgi atbalstīt minētā projekta II posmu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Nolūkā īstenot ES stratēģiju pret nelikumīgiem šaujamieročiem, kājnieku ieročiem un vieglajiem ieročiem un to munīciju ("ES VIKI stratēģija"), šā lēmuma mērķis ir mazināt kājnieku ieroču un vieglo ieroču ("VIKI") nelikumīgas tirdzniecības un nekontrolētas izplatības riskus Dienvidaustrumeiropā uz to vai no tās, kuri apdraud drošību un drošumu, kavējot ilgtspējīgu miera veidošanu un sociālekonomisko attīstību, kā arī veicinot kārtības sabrukumu, uzkurinot terorismu un noziedzīgu vardarbību vai izraisot konflikta atsākšanos.

2. Lai sasniegtu 1. punktā minēto mērķi, Savienība atbalsta darbības *inter alia* šādās prioritārās jomās:

a) palīdzība Albānijas Republikas valsts iestādēm nolūkā mazināt VIKI izplatīšanas un ļaunprātīgas izmantošanas risku;

b) to drošības un drošuma risku novēršana, ko rada VIKI un to munīcijas nelikumīga glabāšana, ļaunprātīga izmantošana un nelikumīga tirdzniecība Bosnijā un Hercegovinā;

c) atbalsts Kosovas policijas K-9 (*) spēju stiprināšanai, kas vajadzīgas, lai atklātu un konfiscētu VIKI, munīciju un sprāgstvielas;

d) palīdzība Ziemeļmaķedonijas Republikas valsts iestādēm mazināt VIKI izplatīšanas un ļaunprātīgas izmantošanas risku;

e) Melnkalnes Iekšlietu ministrijas spēju stiprināšana attiecībā uz VIKI, munīcijas un sprāgstvielu nelikumīgas tirdzniecības un ļaunprātīgas izmantošanas efektīvu mazināšanu, novēršanu un apkarošanu;

f) pievēršanās drošuma un drošības riskiem, kas saistīti ar VIKI un to munīcijas nelikumīgu glabāšanu, ļaunprātīgu izmantošanu un nelikumīgu tirdzniecību Serbijā;

g) EDSO rīcības stiprināšana pret parastās munīcijas nelikumīgu izplatīšanu un uzkrāšanu – 3. posms.

3. Pielikumā izklāstītā projekta ("projekts") atbalsta saņēmēji ir iestādes Dienvidaustrumeiropā, kas ir pilnvarotas un atbildīgas par VIKI un PM nelikumīgas tirdzniecības novēršanu un apkarošanu.

4. Projekta detalizēts apraksts ir izklāstīts šā lēmuma pielikumā.

2. pants

1. Par šā lēmuma īstenošanu atbild Eiropas Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos ("AP").

2. Projektu tehniski īsteno EDSO Sekretariāts.

3. EDSO Sekretariāts savu uzdevumu veic AP vadībā. Minētajā nolūkā AP ar EDSO Sekretariātu noslēdz vajadzīgās vienošanās.

([4]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/2133 (2021. gada 2. decembris) par atbalstu visaptverošai programmai, ar kuru atbalsta centienus novērst un apkarot kājnieku ieroču un vieglo ieroču (VIKI) un parastās munīcijas (PM) nelikumīgu tirdzniecību Dienvidaustrumeiropā (OV L 432, 3.12.2021., 36. lpp.).

(*) Šis nosaukums neskar nostājas par statusu un atbilst ANO DP Rezolūcijai 1244/1999 un Starptautiskās Tiesas atzinumam par Kosovas neatkarības deklarāciju.

3. pants

1. Finanšu atsauces summa Savienības finansētā projekta īstenošanai ir 3 763 170 EUR.

2. Izdevumus, ko finansē no 1. punktā noteiktās atsauces summas, pārvalda saskaņā ar procedūrām un noteikumiem, kas piemērojami Savienības vispārējam budžetam.

3. Komisija uzrauga 1. punktā minēto izdevumu pienācīgu pārvaldību. Minētajā nolūkā tā noslēdz vajadzīgo finansēšanas nolīgumu ar EDSO Sekretariātu. Finansēšanas nolīgumā paredz, ka EDSO Sekretariātam ir jānodrošina Savienības ieguldījuma pamanāmība, kas atbilst ieguldījuma apjomam.

4. Komisija iespējami drīz pēc šā lēmuma stāšanās spēkā cenšas noslēgt 3. punktā minēto finansēšanas nolīgumu. Tā informē Padomi par jebkādām grūtībām minētajā procesā un par finansēšanas nolīguma noslēgšanas dienu.

4. pants

1. AP ziņo Padomei par šā lēmuma īstenošanu, pamatojoties uz EDSO Sekretariāta sagatavotiem regulāriem aprakstošiem ziņojumiem. Padomes veicamā izvērtēšana balstās uz minētajiem ziņojumiem.

2. Komisija ziņo projekta finanšu aspektiem.

5. pants

1. Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

2. Šis lēmums zaudē spēku 36 mēnešus pēc 3. panta 3. punktā minētā finansēšanas nolīguma noslēgšanas datuma. Tomēr, ja minētajā laikposmā nolīgums nav noslēgts, šis lēmums zaudē spēku pēc sešiem mēnešiem pēc tā stāšanās spēkā.

Briselē, 2024. gada 5. decembrī

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

CSEPREGHY N.